

Din vigtigste arving

*... kan være en,
du aldrig har mødt*

Læger uden Grænser
i dit testamente

Indholdsfortegnelse

Hvad står Læger uden Grænsers for?

s. 5

Respekt for Læger uden Grænsers arbejde

s. 6

Hvad ønsker du at efterlade til verden?

s. 8

Hvordan opretter jeg et testamente?

s. 9

Hvordan forbereder jeg mødet med advokaten?

s. 11

Spørgsmål og svar

s. 12

Ordliste

s. 15

Børn og voksne på flugt fra krige og naturkatastrofer er en af Læger uden Grænsers største patientgrupper.

Her i en flygtningelejr i Sydsudan hvor vi i en lang årrække har hjulpet tusindvis af børn, som lider af livstruende underernæring, og indsatsen fortsætter.

Foto: © Yann Libessart/MSF

En gave der giver liv

Mange mennesker, der efterlader en arv til deres nærmeste, har samtidig behov for at betænke en sag, som betyder noget for dem. Noget, som kan være med til at gøre en forskel for andre, noget, som kan give livet videre til andre. Det er en meget værdifuld måde, du kan støtte Læger uden Grænser på. Det koster ikke noget i din levetid, men vil betyde, at mange menneskers liv i mange år fremover bliver forbedret – uanset størrelsen af din arv.

Behovet for humanitær hjælp rundt om i verden er svært at forudsige. Desværre er der dog ikke meget, der tyder på, at det bliver mindre med årene, og mennesker rundt om i verden vil fremadrettet have brug for hjælp. Med din fremtidige støtte vil du være med til at sikre, at hjælpen kommer frem til de mennesker, som har mest brug for det – uanset hvor de er, eller hvem de er – alle har nemlig ret til lægehjælp. Ved at inkludere Læger uden Grænser i dit testamente vil du være med til at redde liv, som ellers kunne gå tabt.

En beslutning om at betænke Læger uden Grænser humanitære nødhjælpsarbejde vil vise, at du tager et globalt ansvar, at du er klar til at tage den udstrakte hånd fra et andet menneske, der beder om hjælp. Det er prisværdigt og viser omsorg for andre. Det er med til at give liv.

Jesper H. Brix
Direktør for Læger uden Grænser

*En af vores læger tilser en lille pige, som er kommet til skade med sin fod, på hospitalet i Bangui.
Foto: © Ton Koene/MSF*

Civilbefolkningen lider fortsat under volden i Den Centralafrikanske Republik

Siden 2013 har eskalerende vold pga. den væbnede konflikt i Den Centralafrikanske Republik skabt en akut humanitær krise. Sundhedssituationen i landet er fortsat katastrofal, og konflikten forhindrer folk i at få den lægehjælp, de

desperat har brug for. En femtedel af landets befolkning er enten flygtet eller lever som internt fordrevne i landet, hvor vi er massivt til stede.

Hvad står Læger uden Grænser for?

Medicinsk nødhjælp

Læger uden Grænser (MSF) er en international, humanitær organisation med hele verden som arbejdsplads. Vi yder medicinsk nødhjælp – oftest til mennesker, som ellers ikke ville få hjælp. Vi arbejder i flygtningelejre, krigszoner og slumkvarterer og under naturkatastrofer, epidemier og hungersnød.

Upartiskhed og neutralitet

Det er de nødlidendes behov, der styrer vores hjælp. Vi lader os ikke stoppe af landegrænser, men hjælper, hvor nøden er størst, uanset race, køn, religion og politisk overbevisning.

Pligt til at vidne

Under humanitære kriser oplever vi ofte overgreb på civile og brud på internationale konventioner. I disse tilfælde ser vi det som vores opgave at bære vidnesbyrd om umenneskelige forhold, hvis det kan gavne den befolkning, vi hjælper.

Effektivitet

Når katastrofen indtræffer, er Læger uden Grænser blandt de første, der når frem med hjælp. I mange områder er vi den eneste lægehjælp overhovedet. Lave administrationsomkostninger og lønninger gør, at vi udnytter ressourcerne

VORES UDSENDTE I 2016

Læger uden Grænser foretog i 2016 mere end 7.700 udsendelser af læger, sygeplejersker, logistikere og andre eksperter til verdens brændpunkter. Vi havde godt 32.000 lokalt ansatte på vores projekter i Afrika, Asien, Latinamerika, Mellemøsten samt Europa. I 2016 gennemførte vi over 16 millioner konsultationer i 71 lande.

til nødhjælp maksimalt. Vores udsendte læger, sygeplejersker og logistikere får 12.236,50 kr. i månedsløn til at dække faste udgifter hjemme, første gang de er udsendt.

*En af vores kirurger på arbejde i Sydsudan, hvor han hjalp til med at udføre de yderst komplicerede fistula-operationer. Fistula er en lidelse, der kan ramme kvinder i forbindelse med komplicerede og langvarige fødsler eller grove voldtægter, hvor der opstår et hul mellem skeden og blæren eller skeden og endetarmen.
Foto: © Isabel Corthier/MSF*

Respekt for Læger uden Grænsers arbejde

LISE LAURITZEN LOFT

Respekt for Læger uden Grænsers arbejde har betydet, at Lise Lauritzen Loft har testamenteret en del af sin formue til organisationen.

- Da jeg skulle lave et såkaldt testamente-eftersyn, var det ikke noget svært valg at pege på Læger uden Grænser som den organisation, der skulle arve frem for andre organisationer eller græsningsbevægelser, fortæller Lise Lauritzen Loft.

- Jeg har på tæt hold fulgt organisationen og har hele tiden haft stor respekt for det arbejde, der gøres og er blevet gjort, lige siden Læger uden Grænser åbnede sit kontor i Danmark i 1993, fortæller Lise Lauritzen Loft.

Ingen store armbevægelser

Initiativtageren, Camilla Bredholt, der dengang kun var 24 år, fik lov til at indrette et hjørne af sin fars kontor til Læger uden Grænser, og den beskedne stil, som blev lagt for dagen her, har præget organisationen siden.

Foto: © Michael Molter/MSF

Man klarede sig for få midler, det meste var genbrug, og der blev ikke brugt penge på dyre møbler, moderne isenkram eller unødvendigt udstyr. Og meget var baseret på frivilligt arbejde.

Da Lise Lauritzen Loft gik på pension fra sit job i JL-Fondet, valgte hun at blive frivillig på Læger uden Grænsers kontor én gang om ugen.

- Personligt sætter jeg stor pris på den tilbageholdenhed, som altid har præget Læger uden Grænser. Og jeg har holdt meget af at arbejde som frivillig, fordi det er organisationens politik, at de frivillige er en integreret del af organisationen. For eksempel kan man komme med til generalforsamlingen og også få indflydelse her. Man bliver altid mødt med stor åbenhed og føler, at ens indsats bliver påskønnet.

- Men den allervigtigste årsag til, at jeg støtter Læger uden Grænser både økonomisk og med egen arbejdsindsats, er den troværdighed og seriøsitet, organisationen står for. For eksempel under tsunamien, hvor Læger uden Grænser valgte at sige stop til flere midler, fordi der ikke var behov for mere økonomisk støtte.

- Og jeg har stor respekt for Læger uden Grænsers politik, hvor der ikke ties stille om, hvad man er vidne til, selv om det politisk set ikke altid er til fordel for organisationen.

- Endelig er Læger uden Grænsers udsendte næsten altid de første i et nødhjælpsområde, når der opstår en akut situation, og dét selv i farlige situationer. Og de bliver der, til "mission completed" – det vil sige, indtil det ikke længere er nødvendigt at være der.

Kvindesagsforkæmper og afspændingspædagog

Som ung var Lise Lauritzen Loft i forreste række som rødstrømpe. Hun uddannede sig som afspændingspædagog og kæmpede som en af de første for at indføre fødselsforberedelseskurser, og for at mænd kunne få lov til at være med til deres børns fødsler.

Hun har været en vigtig frontfigur for voldsramte kvinder i Dannerhuset i København, og hun er stadig med i en række græsrodsbevægelser, hvor der både kræves hjælp og ressourcer.

Lise Lauritzen Loft har alle dage haft tusind bolde i luften – og det er sjældent, at telefonen i hjemmet i Hellerup står stille. To voksne børn og to børnebørn giver hende mange glæder, men det at kunne yde noget for andre betyder noget helt særligt for hende.

- Jamen, hvad skulle jeg ellers leve for, hvis jeg ikke kan gøre nytte, spørger hun. – Det giver mig en fantastisk glæde.

DR Congo. Der udbrød gul feber i DR Congos hovedstad, Kinshasa. For at undgå en epidemi skulle 10.5 millioner mennesker vaccineres, heraf vaccinerede vi 760.000. På billedet ser du Thierry Kasiala og hans familie, de skal alle vaccineres mod gul feber. Epidemien blev undgået. Foto: © Dieter Telemans/MSF

- *Hvad siger dine børn til, at noget af din formue foræres væk?*
- Mine børn kender mig jo, så det kommer ikke bag på dem! Men jeg er nu mere optaget af at give den livsindstilling, som jeg fik fra mine forældre, videre til dem.

- *Men hvorfor denne trang til yde noget?*
- Der har altid eksisteret uretfærdighed i verden, og jeg hører ikke til dem, der synes, at den er blevet værre. For der er meget, som heldigvis går i den rigtige retning. Men som ældre bliver man mere bevidst om den ulighed, som eksisterer, og det går måske én mere på, siger Lise Lauritzen Loft.

Hvad ønsker du at efterlade til verden?

Hvis du ønsker at efterlade en del af din formue til Læger uden Grænser, kan du oprette et testamente. Uden et testamente vil arven blive fordelt efter arveloven til dine slægtninge. Har du ingen slægtninge, tilfalder arven staten.

Hvor meget råderet har du over din formue?

Når du opretter et testamente, bestemmer du selv, hvordan din formue skal fordeles ved din død. Dog er det i arveloven bestemt, at ægtefælle og livsarvinger (børn, børnebørn og oldebørn) – også kaldet tvangsarvinger – ikke kan afskæres helt fra at arve. Efterlader du dig tvangsarvinger, vil du alene kunne råde over 3/4 af formuen eller 3/8, hvis du har en ægtefælle eller sidder i uskiftet bo. Har du ingen tvangsarvinger, har du råderet over hele din formue.*

Boafgift

Som nødhjælpsorganisation er Læger uden Grænser fritaget for boafgift. Dvs. efterlader du et legat eller en procentdel af din arv til os, vil vi modtage det fulde beløb. Har du ingen tvangsarvinger og ønsker, at Læger uden Grænser skal være enearving, vil det betyde, at vi vil få hele din formue, uden at staten vil få boafgift.

Din ægtefælle betaler heller ikke boafgift, men livsarvinger og forældre betaler en boafgift på 15%, og andre arvinger yderligere 25% i tillægsboafgift.

Sydsudan. Mary James er blot fire måneder gammel. Hun er indlagt på vores hospital i FN's område til beskyttelse af civile i Malakal. Her bliver hun behandlet for tuberkulose. Omkring 48.000 mennesker er flygtet til Malakal fra urolighederne i verdens nyeste land. © Anna Surinyach/MSF

Du kan betænke Læger uden Grænser i dit testamente, uden at dine arvinger kommer til at arve mindre

Har du ingen tvangsarvinger, vil du kunne bestemme, at dine familiemedlemmer arver en større procentdel af din formue, og at Læger uden Grænser indsættes til at arve den resterende procentdel og samtidig betaler bo- og tillægsboafgiften for de familiemedlemmer, som arver dig.

Dine familiemedlemmer får præcis den samme arv udbetalt, som hvis de skulle betale bo- og tillægsboafgift (måske endda mere), og Læger uden Grænser vil, uden at det koster dine familiemedlemmer noget, modtage restbeløbet efter betaling af bo- og tillægsboafgift. På samme måde kan du betænke Læger uden Grænser, hvis du efterlader dig børn. Ønsker du at oprette sådan et testamente, anbefales det, at du kontakter en advokat, der kan lave de nøjagtige beregninger for dig, da procentfordelingen afhænger af din formue (se advokatomtale side 9).

*Arveloven pr. 1. 1. 2008

Hvordan opretter jeg et testamente?

Et testamente skal være skriftligt og underskrevet af dig selv – enten for en notar eller to vidner, der ikke er betænkt i testamentet. Det anbefales at få testamentet underskrevet for en notar, fordi notaren opbevarer en kopi af testamentet. På den måde er du sikret, at testamentet altid vil komme for dagens lys, og at der ikke er tvivl om, at det er dig, der har underskrevet testamentet. Et besøg hos notaren koster 300 kr. Notaren bevidner, at du er fornuftsmæssigt i stand til at oprette et testamente, og at underskriften er ægte.

I princippet kan du selv skrive dit testamente, men Læger uden Grænser tilråder, at du henvender dig til en advokat. Det giver den største sikkerhed for, at dit testamente bliver udformet korrekt og ikke bliver erklæret ugyldigt.

Advokathjælp til at udforme testamentet behøver ikke at være en dyr affære. Du kan kontakte en advokat for at få et overslag over, hvad det vil koste. Afhængigt af din økonomi kan du i visse tilfælde få tilskud til advokatudgifterne fra det offentlige. Advokaten kender reglerne og hjælper dig gerne. Det er dog ikke alle advokater, som deltager i ordningen med offentlig retshjælp, så spørg på forhånd, om det er tilfældet.

OBS: Hvis du har besluttet dig for at betænke Læger uden Grænser (MSF) i dit testamente, kan du få **gratis** bistand og rådgivning til at udfærdige dit testamente hos Moltke-Leth Advokater i København, der på denne måde støtter Læger uden Grænser. Moltke-Leth Advokater har stor erfaring inden for arveret.

Kontakt Vibeke Samuelson på tlf. 33 11 65 11 eller på mail vs@moltke-leth.dk og henvis til aftalen med Læger uden Grænser. Der må påregnes en behandlingstid på op til en måned. Alle oplysninger behandles fortroligt, og advokaten har tavshedspligt. Du er også velkommen til at kontakte Læger uden Grænser for yderligere information på tlf. 39 77 56 00.

N.B. Ifølge Fondsloven § 9m stk. 1, nr. 2 skal det tydeligt fremgå i testamentet med følgende sætning, at det er testators hensigt og ønske, at arven til Læger uden Grænser skal anvendes til uddeling og ikke indgå i den bundne kapital.

Hvordan forbereder jeg mødet med advokaten?

Hvis du forbereder dig, kan du spare tid og penge hos advokaten. Her er en liste over de vigtigste overvejelser, du skal gøre dig, og de oplysninger, du bør medbringe til mødet med advokaten:

- Har du tidligere oprettet testamente? Medbring gerne en kopi af dette.
- Er du gift, eller har du tidligere været gift? Skal din samlever betænkes på lige fod med en ægtefælle? Medbring personnummer på ægtefælle/samlever/ tidligere ægtefælle samt evt. ægtepagt.
- Er ægtefælle eller børn afgået ved døden? Medbring dato herfor.
- Sidder du i uskiftet bo? Medbring skifteretsattest og evt. fællesboopgørelse.

- Medbring navn og adresse på eventuelle børn og børnebørn.
- Medbring navn og adresse på dem, du ønsker at betænke, for eksempel familie, venner, organisationer. Medbring også gerne fødselsdato eller personnummer på dem, du vil betænke.
- Hvordan skal arven fordeles? Skal særlige boeffekter overdrages til bestemte personer?
- Hvad skal der ske med eventuelle husdyr?
- Har du særlige ønsker om din bisættelse/begravelse, eventuelt vedligeholdelse af gravsted?
- Er der særlige bestemmelser i livs- eller ulykkesforsikring, kapital- eller ratepension om, hvem der skal have beløbet udbetalt efter din død? Medbring gerne papirer på dette.
- Hvem skal stå for bobehandlingen?

*Akutmodtagelsen på et af de hospitaler i Syrien, som Læger uden Grænser støtter. Læger uden Grænser har, siden konflikten i Syrien brød ud, hjulpet den syriske civilbefolkning, som er hårdt ramt af den blodige borgerkrig.
Foto: © Robin Meldrum/MSF*

Spørgsmål og svar

Kan jeg ændre mit testamente?

Dit testamente kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes, medmindre der er indført en bestemmelse om uigenkaldelighed. Oprettet du testamente i fællesskab med din ægtefælle/partner, bør det fremgå af testamentet, om længstlevende senere skal have mulighed for at ændre testamentet.

Hvordan opbevarer jeg testamentet?

Dit testamente bør opbevares sammen med dine øvrige personlige papirer. Når testamentet er registreret hos notaren, opbevares en kopi i notarens arkiv. På denne måde kan du være sikker på, at den skifteret, der skal behandle boet, får kendskab til dit testamente via Centralregistret for Testamenter. Fortæl gerne dine nærmeste, at du har oprettet et testamente.

Skal Læger uden Grænser underrettes om mit testamente?

Vi modtager gerne besked, hvis Læger uden Grænser er betænkt i dit testamente, men det er op til dig. Testamenter og arvesager behandles fortroligt.

Hvem fordeler arven, når jeg er gået bort?

I dit testamente kan du vælge, hvem der skal stå for bo-behandlingen. Det kan for eksempel være den advokat, der har hjulpet med at udforme testamentet.

Hvad sker der med indbo og værdigenstande?

Hvis du har valgt at testamentere indbo, ejendom, værdipapirer eller lignende til Læger uden Grænser, får vi værdierne omsat til penge, så arven hurtigst muligt kan komme til gavn ude i verden.

Kan jeg bestemme, hvilket land eller hvilken sag pengene skal gå til?

Da Læger uden Grænser primært arbejder med akut nødhjælp i forbindelse med naturkatastrofer, krige, hungersnød og epidemier, kan det være svært at forudsige, hvor der bliver mest brug for pengene i fremtiden. Ikke-øremærkede midler er med til at sikre Læger uden Grænsers fleksibilitet og evne til at rykke hurtigt ud, hvorimod øremærkning kan medføre øgede administrationsomkostninger. Kontakt derfor Læger uden Grænser, hvis du har særlige ønsker.

Hvordan bliver pengene brugt?

Læger uden Grænser yder først og fremmest lægelig assistance til befolkninger i nød og arbejder for at hjælpe dem med både på kort og lang sigt. Pengene går blandt andet til:

- Medicinsk nødhjælp ved naturkatastrofer og i flygtningelejre.
- Bekæmpelse af livstruende sygdomme som malaria, tuberkulose og hiv/aids.
- Mad og behandling til stærkt underernærede børn.

I visse situationer – for eksempel ved katastrofer – anvender Læger uden Grænser også midler til at forsyne de nødlidende med vand, sanitet, føde og husly.

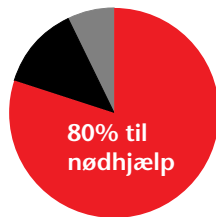
Her kan du se eksempler på, hvor meget selv et lille bidrag kan gøre*

- For 50 kr. kan vi teste 60 personer for hiv.
  - For 100 kr. kan vi vaccinere 40 børn for mæslinger.
  - For 150 kr. kan vi give 30 doser penicillin.
  - For 450 kr. kan vi lønne en førstegangsudsendt kirurg eller jordemoder en hel dag.
- * Alle tal er fra 2017

Hvad går pengene til?

Vores mål er, at mindst 80% af vores indtægter går til nødhjælpsarbejde. Lave administrationsudgifter.

- Medicinsk nødhjælp 80%
- Fundraising 13%
- Administration 7%

I Liberia, under ebolaudbruddet, bærer en af Læger uden Grænsers ansatte i beskyttelsesdragt et barn, som mistænkes for at have ebola. Pigen og hendes mor viste begge symptomer på den dødelige sygdom og afventede testresultaterne.
Foto: © John Moore/Getty Images

*Drengen på billedet hedder Emanuel og blev behandlet for ebola af Læger uden Grænser. Han går og krammer en af vores udsendte på vej til at forlade vores hospital som eks-ebolapatient. En usædvanlig begivenhed i en sammenhæng, hvor en "ingen fysisk kontakt" regel gælder. Det er en gestus, der symboliserer en helbredt persons status som værende ikke smitsom. Emmanuels mor og en af hans søstre døde.
Foto © Géraldine Bégué /MSF*

Ordliste

Arveloven: Hvis du ikke har skrevet testamente, er det arveloven, der bestemmer, hvordan din arv skal fordeles.

Arveklasser: Arveloven opdeler arvingerne i tre arveklasser, som automatisk vil arve efter dig, hvis du ikke har skrevet testamente.

Arveklasse 1 omfatter ægtefælle, børn, børnebørn og oldebørn. Hvis der ikke er arvinger i arveklasse 1, går man videre til arveklasse 2, der omfatter forældre og søskende. Hvis der heller ikke er arvinger i arveklasse 2, går man videre til arveklasse 3, der omfatter bedsteforældre og deres børn. Kusiner og fætre har ikke arveret.

Boafgift: Alle arvinger – undtaget ægtefælle – skal betale boafgift af arven. Afdødes børn og forældre skal betale 15% i boafgift. Alle andre skal betale tillægsboafgift – i alt 36,25%. Humanitære organisationer som Læger uden Grænser er fritaget for at betale boafgift.

Tillægsboafgift: Tillægsboafgiften er på 25%. Den beregnes efter fradrag af 15%-afgiften, og den højeste afgift er derfor ikke 40%, men 36,25%. Denne skæve brøk fremkommer som 15% plus 25% af de resterende 85%. Hvis boet dog er mindre end bundfradraget for boafgift, altså 269.800 i 2014, skal der kun betales tillægsboafgift på 25%.

Legat: En bestemt angiven pengesum eller bestemte ejendele.

Notar: En notar er den person, der bekræfter underskrivning af testamenter. Notaren finder du på dommerkontoret i byretten. Se eventuelt www.domstol.dk

Tvangsarv: Fra den 1. januar 2008 er tvangsarven nedsat til 25% af boet. Det betyder, at en fjerdedel af det, du efterlader dig, skal gå til dine tvangsarvinger. I dit testamente kan du selv bestemme, hvem der skal arve de resterende 75%. Hvis du ikke skriver testamente, vil arven automatisk tilfalde dine livsarvinger og/eller ægtefælle.

Tvangsarvinger: Udtrykket tvangsarvinger omfatter de arvinger, som har krav på tvangsarv. Det vil sige dine livsarvinger og din ægtefælle. Alle andre familiemedlemmer – for eksempel dine forældre, søskende, nevøer og niecer – er med andre ord ikke tvangsarvinger.

Legale arvinger: Opretter man ikke et testamente, og har man ikke ægtefælle og livsarvinger, vil arven tilfalde de legale arvinger – forældre, søskende, søskendebørn eller forældres søskende.

Livsarvinger: Dine livsarvinger er dem, du har givet liv til, det vil sige børn, børnebørn, oldebørn osv.

Universalarving: Enearving, en person eller organisation, som arver hele formuen.

Læger uden Grænser
Strandlodsvej 44, 2.
2300 København S
telefon 39 77 56 00
E-mail arv@msf.dk

Læs mere om Læger uden Grænser på www.msf.dk

